

Aanleren zelftoediening antibiotica intraveneus door patiënt en/of mantelzorgers in de thuissituatie

Na overleg tussen u en uw behandelend specialist is samen met u besloten dat intraveneuze (via de PICC) toediening van antibiotica de beste behandeloptie is voor u. Intraveneuze antibiotica worden veelal toegediend in het ziekenhuis. Bij het juist aanleren van de handeling kan de intraveneuze antibiotica behandeling op een veilige manier thuis worden voortgezet. Deze folder geeft u hierover meer informatie.

Doel

Het voornaamste doel is de behandeling op een veilige en doeltreffende manier in uw eigen thuisomgeving te laten plaatsvinden. Dit doen we door u en/of uw mantelzorgers aan te leren hoe de antibiotica opgelost en toegediend dient te worden in de thuissituatie. Daarnaast leren wij u de observatiepunten van de insteekopening van de PICC en lichten we de leefregels toe waar u zich aan dient te houden in de thuissituatie.

Voordelen

- De toediening van de antibiotica kan plaatsvinden in uw vertrouwde omgeving.
- U kunt uw dagelijkse activiteiten zo veel mogelijk hervatten.

Nadelen/ risico's

Als er (mogelijke) complicaties optreden kunt u contact opnemen met het ziekenhuis. Dit wordt nader toegelicht bij 'wanneer contact opnemen met het ziekenhuis'.

- Er kan een allergische reactie optreden, maar het risico daarop is niet groter dan in het ziekenhuis.
- De infuuslijn (PICC) kan blokkeren, verstopt raken of een trombose geven. Dat is echter zeldzaam.

Werkwijze

Controle en observatie van de PICC

Controleer dagelijks de insteekopening van de PICC op de volgende observatiepunten;

- Tekenen van infectie: roodheid, zwelling, warmte, pijn, vieze geur.
- Vocht lekkage.
- Lengte van de PICC.
- Zit het afsluitdopje goed vast.

Leefregels voor de patiënt omtrent PICC

- Douchen met een PICC is toegestaan. Er wordt geadviseerd om ter bescherming tijdens het douchen huishoudfolie om de arm te wikkelen.
- In bad gaan mag ook, maar de PICC mag niet nat worden, de arm moet dus boven het water worden gehouden en omwikkeld worden met huishoudfolie.
- Zwemmen mag niet in verband met het risico op infectiegevaar, het loslaten van de pleister en het hierdoor verschuiven van de PICC.
- Gebruik nooit aceton, ether, nagellakremover of andere stoffen die silicone oplossen bij de verzorging van een PICC.
- Gebruik nooit een naald voor het aanprikken van de PICC.

- Laat geen bloeddruk meten aan de arm waar de PICC geplaatst is. De PICC kan hierdoor verstopt of beschadigd raken.
- Laat geen bloed afnemen uit een bloedvat waar de PICC is geplaatst.
- U mag niet zwaar tillen.
- U mag licht sporten en bewegen. U mag geen sport beoefenen waarbij u uw arm zwaar belast, of de arm hoog boven uw schouder beweegt.

Instructies bereiden en toedienen van antibiotica in de thuissituatie

Stappenplan antibiotica voor toediening gereed maken en toedienen

In de thuissituatie worden de volgende tijdstippen van toedienen aangehouden: 08:00 - 12:00 - 18:00 - 00:00.

Zodra er aan de handeling begonnen wordt, dient deze de handeling in één keer te doorlopen te worden.

Algemene aandachtspunten hygiënisch werken:

1. Was uw handen.
2. Maak het werkblad schoon met alcohol 70%. Laat minimaal 30 seconde drogen aan de lucht. De minimale inwerktijd van de alcohol is 30 sec.
3. Desinfecteer de opening van de antibiotica flacon met alcohol 70%.
4. Controleer de datum van zowel de ampullen en antibiotica flacon op houdbaarheid.

Voor toediening gereed maken:

1. Voorbereiding:
  - Leg alle benodigdheden klaar:
  - 2x 10ml PolyFlush, 1x 20 ml spuit, 20ml water voor injectie, 4 steriele gaasjes met alcohol, een (rode)naald, niet-steriele handschoenen, handdesinfectans, naaldencontainer en pen.
  - Desinfecteer de handen met handdesinfectans.
  - Trek de niet-steriele handschoenen aan.
  - Open de verpakking van 4 gaasjes, overgiet met alcohol 70%.
2. Werkwijze gebruik van PolyFlush 10 ml spuit
  - Haal de voorgevulde spuit uit de verpakking.
  - Draai de dop een kwartslag.
  - Zorg ervoor dat de luchtbellen uit de spuit zijn door middel van ontluchting door met een pen tegen de spuit aantikken. Zorg ervoor dat de vloeistof helemaal boven in de spuit zit.
  - Draai de dop weer vast.
  - Herhaal dit nog een keer met de andere PolyFlush spuit.
3. Maak de spuit klaar met de antibioticum: amoxicilline/clavulaanzuur 1200 mg.
  - Pak de 20 ml spuit.
  - Open de flacon water voor injectie en desinfecteer de opening met een alcohol 70% gaasje, laat 30 sec drogen.
  - Desinfecteer de ampul (hals) /rubberen stop van een flacon met een gaasje met alcohol 70% en laat 30 sec drogen.
  - Trek met de 20 ml spuit het water voor injectie op. *Let op: doe dit zonder naald.
  - Zet de rode naald op de 20 ml spuit.
  - Spuit het water voor injectie rustig in de antibiotica flacon.
  - Zorg ervoor dat al het water voor injectie in de flacon zit.
  - Zwenk de ampul, tot alles is opgelost. *Let op: niet schudden.
  - Trek alle vloeistof op met de spuit.
  - Haal de spuit met naald uit de flacon.
  - Doe de dop op de rode naald.
  - Zorg ervoor dat de luchtbellen uit de spuit zijn door middel van ontluchting door met een pen tegen de spuit aantikken. Zorg ervoor dat de vloeistof helemaal boven in de spuit zit.
  - Leg de spuit op het werkblad.

4. Trek de niet-steriele handschoenen uit en gooi deze weg.

Toedienen van de antibiotica:

1. Desinfecteer de handen met handendesinfectans.
2. Trek de niet-steriele handschoenen aan.
3. Desinfecteer het bijspuitpunt van de infuuslijn met een gaasje met alcohol 70%, laat 30 sec drogen.
4. Let het uiteinde van het bijspuitpunt op een alcoholgaasje.
5. De NaCl toedienen.
  - Draal de dop van de PolyFlush
  - Zet de spuit op het bijspuitpunt, raak het uiteinde van het bijspuitpunt niet aan.
  - Spuit de NaCl in fases in.
  - Haal de spuit eraf, leg het bijspuitpunt op het alcoholgaasje.
6. De antibiotica toedienen.
  - Haal de naald van de 20 ml spuit met antibiotica.
  - Zet de spuit met antibiotica op het bijspuitpunt, raak het uiteinde van het bijspuitpunt niet aan.
  - Spuit de antibiotica in fases in (3-4 minuten).
  - Haal de spuit eraf, leg het bijspuitpunt op het alcoholgaasje
7. De NaCl toedienen.
  - Draai de dop van de PolyFlush
  - Zet de spuit op het bijspuitpunt, raak het uiteinde van het bijspuitpunt niet aan.
  - Spuit de NaCl in fases in.
  - Haal de spuit eraf.
8. Ruim de materialen op en reinig het werkblad.
  - Gooi naalden in de een naaldencontainer.
  - Gooi de gebruikte spuiten weg in de prullenbak.
  - Bewaar de lege antibiotica potjes en lever deze in bij de policontrol
  - Reinig het werkblad indien deze visueel verontreinigd is met een doekje met water.
  - Desinfecteer het werkblad met alcohol 70%.
9. Trek de niet-steriele handschoenen uit en gooi deze weg.
  - Desinfecteer de handen met handendesinfectans

Voor meer informatie over de PICC zie de betreffende folder [PICC-lijn \(Perifeer Ingebrachte Centrale Catheter\)](#).

Na afloop van de behandeling met antibiotica

Na afloop van de behandeling met antibiotica intraveneus komt u terug op de polikliniek. Tijdens de pilotfase dient u de overgebleven hulpmiddelen, lege potjes antibiotica en de afgesloten naaldencontainer mee te nemen naar de polikliniekcontrole.

Wanneer neemt u contact op met de thuiszorg?

Complicaties zijn zeldzaam, maar problemen kunnen ontstaan. Dat kan altijd gebeuren, of u nu thuis of in het ziekenhuis bent. Aarzel niet om contact op te nemen als u zich zorgen maakt. De contactgegevens staan vermeld onderaan deze folder.

Neem contact op in de volgende situatie;

- Tekenen van trombose. Dit is herkenbaar aan pijn aan de arm of schouder, zwelling en roodheid.
- Benauwdheidsklachten.
- Pijn bij ademhaling en/of hoesten.
- Koorts (een temperatuur van 38.5 C of hoger).
- Bij een mogelijke ontsteking rondom de insteekopening. Dit is herkenbaar aan roodheid, zwelling, pijn, warmte en/of vocht (pus).

- Als u pijn ervaart tijdens het toedienen van de antibiotica.
- Vocht lekkage en/ of bloed uit de insteekopening van de PICC.
- Bij een (mogelijk) verstopte PICC waardoor het toedienen van de antibiotica niet mogelijk is.
- Ernstige diarree.
- Huiduitslag.
- Zwelling van het gezicht.

Op dag twee na ontslag belt de verpleegkundig specialist u op om de zorg thuis te evalueren en eventuele problemen te inventariseren. Tenzij dit in het weekend valt dan wordt dit verplaatst naar de eerstvolgende werkdag (er vanuit gaande dat u zo nodig eerder contact opneemt bij problemen).

U en/of uw mantelzorger kan gedurende de gehele periode van intraveneuze antibiotica in de thuissituatie, bij problemen contact opnemen met SVT team Thebe 088-1178142. Dit nummer 24/7 bereikbaar.

Vermeld bij het telefonisch contact altijd dat het 'zelftoediening van antibiotica in de thuissituatie' betreft.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis):	(013) 221 00 00
Polikliniek Chirurgie:	(013) 221 01 20
Route 60	
Spoedeisendehulp:	(013) 221 80 10
SVT team Thebe:	088- 1178142